

Allaha ibadət etmək Yaradana olan sevgi və hörmətin ən yüksək dərəcəsidir. İslama görə, insana verilən ömür Allaha ibadət etmək üçün bir sərmayədir.

Lakin şeytan müxtəlif yollarla insanları aldadır, namazı və digər ibadətləri ona tərk etdirməyə çalışır. O, hiylələri ilə möminləri həm Allah dərğahında qazancaqlarından məhrum etməyə, həm də Rəbbinə üsyana çağırır. Qurani-Kərimdə buyrulur: **“Ey iman gətirənlər! Şübhə rab da (içki d), qumar da, bütünlər d, fal oxları da Şeytanın mülkü olan murdar bir şeydir. Bunlardan çəkinin ki, bəlkə, nicat tapasınız! Şübhə siz ki, Şeytan içki və qumarla aranızda davət və kin salmaqdan və namaz qılmaqdan ayırmaq istəyir. Artıq bu işi son qoyacaqsınız?”**
(əl-Maidə, 90-91)

Ayədən də aydın olduğu kimi, şeytan insanı namazdan ayırmaq istəyər. Bunun üçün o, namaz qılan adamı daima izləyər, qəlbinə şübhə salaraq onu tutub saxlayar. Onu namazı vaxtında qılmaq fəzilətindən məhrum etməyə çalışır. Namazdan əvvəl oxunan azan və iqamə zamanı isə oradan müvəqqəti uzaqlaşar. Bunlar bitdikdən sonra yenidən insana yaxınlaşıb namazda ikən onun qəlbinə müxtəlif vəsvəşlər salmaqla yoldan çıxarmağa cəhd göstərər.

Allah Elçisinin (s.ə.s) həyatında bununla bağlı bəzi hadisələr baş vermiş və onlar hədislərlə dövrümüzədək gəlib çatmışdır. Məsələn, İbn Abbasdan (r.a) nəql edilmiş bir hədisə görə, şeytan bir gün Allahın izni ilə Rəsulullahın (s.ə.s) yanına gəlmiş və ona mömin namazda ikən hansı hiylələri işlətdiyini belə anlatmışdır: “Ey Muhamməd! İnsan namaz qılarkən onu tələdirər, sağa-sola baxmasına çalışaram. Dediklərimi edərsə, üzünü oxşar, alnından öpərəm. Bundan sonra ona: “Sən namaza yaraşmaz bir iş gördün”,- deyərək əhvalını pozaram. Ey Muhamməd! Sən də yaxşı bilirsən ki, hər kim namazda tələsər, sağa-sola çox baxar və başqa şeyləri düşünərsə, namazdan qafil olar, Allah da onun namazını qəbul etməz.

Namaz camaatla qılınan zaman ona imamdan əvvəl rükuya və səcdəyə getməsini əmr edərem. İmamdan əvvəl rükudan və səcdədən qaldırar, barmaqlarını şaqqıldatmasına çalışaram. Əgər o, namazda belə edərsə, Allahı deyil, məhz məni təsbih etmiş olar. Sonra adama “onu yadına sal, bunu xatırla”,- deyərək səcdələrin və rükuların sayını unutturaram. Sonra burnuna üfürərəm, o də əllini ağzına tutmadan əsnəyərsə, ağzından içəri daxil olaram. Həmin şəxs də bizə itaət edər” (Buxari, Salet, 354).

Şeytan insanın ən qəddar, ən təhlükəli və ən qorxulu düşmənidir. O elə gizli düşməndir ki, insan həmişə onun hiyləsinə düşür. Allah-Təala Qurani Kərimdə bir çox ayələrdə açıq-aydın bildirib ki, şeytan insanın ən böyük düşmənidir. Bir ayədə belə buyrulur:

“Həqiqətən, Şeytan sizin düşməninizdir, onu (özünüzü) düşmənin tutun. O özünü uyanları cəhənnəməli olmağa çağırır” (Fatir, 6).

Ayədə Allah-Təalanın aydın şəkildə “şeytanı özünü düşmənin tutun!” əmrini görürük. Başqa bir ayədə belə buyrulur: **“Ey iman gətirənlər! Şeytanın yolunu tutub getməyin! Kim Şeytanın getdiyi yolla getsə, o, (insanlara) çirkin, pis işlər görməyi (zina etməyi, yalan danışmağı, başqalarına böhtan atmağı) əmr edir”** (ən-Nur, 21).

Şeytan çox hiyləgərdir və o, insanları zəif nöqtələrindən yapışaraq yoldan çıxarır. O, xüsusilə də müsəlmanlarla çox ehtiyatlı davranır və tədricən onu çaşdırmağa başlayır. Şeytan heç bir zaman müsəlmanı birbaşa küfrə sarı çağırmaz. O bilir ki, İslamdan küfrə getmək heç də asan deyil. Şeytan iman güclü olan şəxsi belə günah işlər görməyə sövq etmir. O, imanlı şəxslə çox incə və ehtiyatlı hərəkət edir. O, mömin şəxsi daha çox halal, günah olmayan və eyni zamanda savabı da olmayan işlərə cəlb edir. Bu yolla o, mömini yavaş-yavaş ibadət və itaətlərə qarşı soyudur. Mömin şəxsi mübah (savabı olmayan halal) şeylərdən çox istifadə etdikcə, artıq sünneyə az riayət etməyə başlayır. Təbii haldır ki, sünneyə az riayət etdikdə, bəzi fərzlərə əməl etməkdə insan zəiflik göstərir.

Bütün bunlarla bərabər şeytanın hiyləsi zəifdir. O, ancaq iradəsi və iman zəif insanlar üzərində təsirlidir. İxlaslı möminlər üzərində şeytanın heç bir təsiri yoxdur. Uca Allah buyrulur:

“Həqiqətən, iman gətirib yalnız öz Rəbbinə təvəkkül edənlərin üzərində Şeytanın heç bir hökmü yoxdur! Şeytanın hökmü yalnız ona itaət edib Allaha şürik qoşanlar üzərindədir!” (ən-Nahl, 99-100)